

همینطور است. بیشتر مأموران امنیتی با لباس شخصی و سلاح‌های خود کار مجرب بودند و منطقه انفجار را در محاصره داشتند.

شما می‌دانستید که منطقه کفر سوسه یک منطقه حساس است و تعدادی از مقام‌های سوریه در آنجا سکونت دارند؟

من از جزئیات منطقه کفر سوسه خبر ندارم، ولی می‌دانم که مدرسه دانش آموزان ایرانی در نزدیکی آن قرار دارد. و شب حادثه متوجه شدم که هیچ آسیبی به مدرسه وارد نیامده است.

پس از بازگشت به دفتر با منابع ایرانی و با منابع مستقل تماس نگرفتید تا علت انفجار را جویا شوید؟

طبیعی است... با برخی مقام‌های ایرانی و سوریه تماس گرفتم ولی در آن وقت که حدود نیمه شب بود هیچ کس اطلاع دقیقی از جزئیات حادثه نداشتند و تصویر صحنه حادثه را هم به تهران مخابره نکردم چون از جزئیات آن خبر نداشتم.

پس از بازگشت به خانه تماس‌های تلفنی از تهران و بیروت آغاز شد و از من می‌پرسیدند که چه شده و حادثه انفجار چه بوده است. در پی این تماس‌ها من نسبت به حادثه انفجار حساس شدم ولی چون خسته بودم پیگیری را به روز آینده موکول کردم.

بامداد روز بعد خبردار شدم یکی از رهبران حزب الله در دمشق ترور شده و حادثه‌ای که از آن تصویربرداری کردیم متعلق به همین ترور بوده است. آنگاه تلویزیون المنار را روشن کردم و دیدم که این شبکه برنامه‌های عادی خود را قطع کرده و قرآن پخش می‌کند.

شما با تصویربرداری از صحنه حادثه پیشقدم بوده‌اید و هیچ رسانه‌ای موفق نشده بود از این حادثه فیلمبرداری کند؟

همینطور است. پس از اینکه آگاهی یافتیم یکی از مقام‌های حزب الله در این حادثه ترور شده، فیلم صحنه حادثه را بازیابی کردم و آن را برای پخش مناسب تشخیص دادم،

تروریست‌ها از چند ماه پیش در مقابل آپارتمان عماد مغنیه آپارتمانی کرایه کرده بودند و رفت و آمد او را زیر نظر داشتند. در آن شب سیاه هنگامی که او به خوردی خود نزدیک شد خودروی بمب‌گذاری شده را با کنترل از راه دور منفجر کردند و او را به شهادت رساندند.

آمولانس و خودروی آتش‌نشانی در محل حادثه وجود داشتند، و مأموران سرگرم خاموش کردن آتش بودند. ما هم خیلی عادی خود را میان جمعیت رساندیم و تصویربرداری را از فاصله ۲۰ متری آغاز کردیم. بسا وجودی که دوربین روشن در دست فیلمبردار قرار داشت و از صحنه تصویر برداری می‌کرد من به طرف یکی از مقام‌های امنیتی رفتم و از او اجازه فیلمبرداری خواستم. او به هیچ وجه اجازه نداد و هنگامی که دوربین را دید به سرعت وارد عمل شد و از ثبت صحنه حادثه جلوگیری به عمل آورد. من به مقام امنیتی گفتم مشکلی نیست تصویر برداری نمی‌کنیم ولی فیلمبردار کارش را انجام داد و حدود ۱ دقیقه از صحنه تصویر برداری کرد، آنگاه با سرعت از صحنه حادثه دور شدیم. از زمانی که مقام‌های امنیتی سوریه اجازه ندادند تصویر برداری کنیم ما هم دوربین را خاموش کرده و به دفتر بازگشتیم. به هر حال فیلمبردار زرنگی کرد و این صحنه را به ثبت رساند. در لحظه‌ای که در محل حادثه حضور داشتید متوجه شدید که علت انفجار چه بوده و چرا این همه مأمور امنیتی در محل حادثه حضور دارند؟

خیر... از هر کس می‌پرسیدم علت انفجار و هدف انفجار چیست هیچ کس حاضر نبود به ما بگوید چه شده است. ولی مشخص بود که یک انفجار غیر عادی روی داده است. مأموران امنیتی با لباس شخصی بودند؟

شما به عنوان نماینده شبکه العالم در دمشق تنها رسانه‌ای بودید که صحنه ترور حاج عماد مغنیه را فیلمبرداری کردید. چگونه از وقوع این حادثه با خبر شدید و به رغم تدابیر شدید امنیتی چگونه توانستید خود را به محل حادثه برسانید و از صحنه انفجار فیلم تهیه کنید؟

بسم الله الرحمن الرحيم : شبکه العالم همچون برخی شبکه‌های اطلاع‌رسانی و خبرگزاری‌های بین‌المللی، در برخی مناطق سوریه منابع خبری دارد، و هر اتفاقی که روی می‌دهد بیدرنگ به دفتر شبکه خبر می‌دهند، و من تیم فیلمبردار و گزارشگر شبکه را به محل حادثه اعزام می‌کنم. حدود ساعت ۲۳ شب بود که به من ما اطلاع دادند صدای انفجاری در نزدیکی مدرسه دانش آموزان ایرانی در منطقه کفر سوسه دمشق شنیده شده است. نظر به اینکه نام مدرسه ایرانی در گزارش آمده بود، خبر از نظر من خیلی اهمیت داشت، و لازم دانستم تیم خبرنگاران دفتر را به آنجا برسانیم. پس از گذشت پنج دقیقه منابع دیگری به من خبر دادند که حادثه مزبور ناشی از انفجار کپسول گاز بوده و انعکاس خبر آن اهمیت چندانی ندارد. ولی به گزارش دوم اهمیت نادم و با سرعت، شاید طرف ده دقیقه تیم تصویر برداری و دستیار و گزارشگر را بسیج کردم و همراه آنها روانه محل حادثه شدم.

مسافت دفتر شبکه تا محل حادثه چند کیلومتر است؟

محل حادثه تا دفتر حدود ۴ کیلومتر فاصله دارد که از زمان آماده شدن تا رسیدن به آنجا حدود ۱۰ دقیقه طول کشید. هنگامی که به محل انفجار رسیدیم، مشاهده کردیم که تدابیر شدید امنیتی برقرار شده و نیروهای امنیتی و انتظامی مسلح سوریه آنجا را محاصره کرده‌اند. تدابیر شدید امنیتی نشان می‌داد که حادثه مزبور ناشی از انفجار کپسول گاز نبوده و همان لحظه پیشبینی کردم که یک شخصیت بزرگی ترور شده است.

به محض اینکه از خودروی شبکه العالم پیاده شدیم با سرعت خود را به محل انفجار رساندیم و ملاحظه کردیم که آتش همچنان از خودرو عماد مغنیه زبانه می‌کشید. چند دستگاه

حادثه‌ای که رسانه‌های بین‌المللی را سر در گم کرد...

داستان انتشار اولین خبر شهادت حاج رضوان در گفت و گوی

اختصاصی شاهد یاران با سید مجتبی شهیدی

مدیر دفتر شبکه العالم در دمشق

درآمد

شبکه خبری ماهواره ای العالم تنها رسانه ای جهانی بود که از صحنه فاجعه ترور شهید عماد مغنیه در دمشق فیلمبرداری کرد. ولی تلویزیون المنار ارگان حزب الله لبنان نخستین رسانه ای بود که این خبر را به جهان مخابره کرد. ساعت های نیمه شب بود که تیم فیلمبرداری العالم پس از آگاهی از وقوع انفجاری در دمشق، بیدرنگ به محل حادثه شتافت و در سایه تدابیر شدید امنیتی موفق شد صحنه حادثه را ثبت کند. خبرنگار شاهد یاران به منظور آگاه نمودن خوانندگان به چگونگی وقوع حادثه ترور حاج رضوان با سید مجتبی شهیدی مسئول دفتر شبکه العالم در دمشق گفت و گوی مفصلی انجام داده که با هم می‌خوانیم:

و گفتند که کارشناسان امنیتی و پژوهش‌های شیمیایی می‌توانند از رنگ شعله‌های آتش انفجار نوعیت مواد منفجره به کار رفته در انفجار را تشخیص دهند. چون از همان لحظه که خودروی حاج عماد مغنیه می‌سوخت ما تصویر برداری کردیم. به همین دلیل اصل نوار را حفظ کردم تا چنانچه مقام های امنیتی سوریه برای انجام تحقیقات آن را مطالبه کنند نوار را در اختیارشان قرار دهم.

آیا تا کنون چنین تقاضایی شده است؟

خیر... ولی اطلاع یافتیم که در تحقیقاتشان به نتایج قطعی دست یافته‌اند.

رسانه‌های اطلاع رسانی بین المللی مستقر در دمشق هم برای تهیه فیلم با شما تماس گرفتند؟

روز بعد از حادثه مسئولان حدود ۵۰ تا ۶۰ نمایندگان شبکه‌های مختلف در دمشق و خارج از سوریه با دفتر شبکه العالم تماس گرفتند، و تقاضا کردند یک نسخه از فیلم حادثه را در اختیارشان قرار دهم و من هم این تقاضا را به شدت رد کردم. همچنین نماینده یک شبکه بین المللی با دفتر تماس گرفت و اعلام آمادگی کرد این فیلم را به مبلغ ۱۲۰ هزار دلار خریداری کند. این فیلم این اندازه ارزش داشت.

شما اولین رسانه‌ای بودید که به این ماده مطبوعاتی دسترسی پیدا کردید از نظر حرفه‌ای چه احساسی دارید؟

از نظر حرفه‌ای خوشحال هستم که از همه شبکه‌ها و خبرگزاری‌ها پیشی گرفتم و توانستم صحنه این حادثه دلخراش را تصویر برداری کنم. البته با امکاناتی که در اختیار داریم اولین شبکه اطلاع رسانی بین المللی در سوریه هستیم چون از دستگاه اس. ان. جی برخورداریم. اولین تصویری که از سوریه به جهان مخابره می‌شود توسط شبکه بین المللی العالم انجام می‌گردد. این یک تصویر تاریخی و ماندگار است ولی از طرف دیگر بسیار ناراحت بودم که چنین شخصیت بزرگی در این حادثه به شهادت رسیده است.

علت مخالفت دولت سوریه با تصویر برداری حادثه چیست؟

نمی‌دانم شاید مصلحتی در کار بوده است.

آیا دولت سوریه عاملان ترور را شناسایی کرد؟

من شنیده‌ام که به سرنخی دست یافته‌اند ولی از جزئیات آن اطلاع دقیقی ندارم. ■

نداده‌اند. معاون وزیر اطلاع‌رسانی سوریه فاش کرد که به نمایندگان این شبکه‌ها گفته است که فیلم‌بردار شبکه العالم آدم زیرک و زرنگ بوده ولی شما عرضه نداشتید از صحنه حادثه تصویر برداری کنید. من به معاون وزیر اطلاع رسانی گفتم که این توجیه واقعی است. زیرا زمانی که در صحنه حاضر شدیم دوربین روشن بود و هنگامی که مقام های امنیتی اجازه تصویر برداری را ندادند، دوربین را خاموش کردیم و به دفتر بازگشتیم.

آنگاه آقای طالب قاضی امین یکسری نشریات و مطبوعات غربی از جمله هفته نامه دیر ایشیکیل را به ما نشان داد و گفت که این مطبوعات ادعا کرده‌اند که رژیم‌های ایران و سوریه برای آفریدن این حادثه با یکدیگر تآبانی کرده‌اند و خبرنگار شبکه العالم بر مبنای ایس‌تیبانی از صحنه حادثه

روز بعد از حادثه مسئولان حدود ۵۰ تا ۶۰ نمایندگان شبکه‌های مختلف در دمشق با دفتر شبکه العالم تماس گرفتند، و تقاضا کردند یک نسخه از فیلم حادثه را در اختیارشان قرار دهم. نماینده یک شبکه بین المللی نیز تماس گرفت و اعلام آمادگی کرد این فیلم را به مبلغ ۱۲۰ هزار دلار خریداری کند

تصویر برداری کرده است.

آیا تا آن لحظه نام عماد مغنیه را شنیده بودید؟

هرگز نشنیده بودم. نه او را می‌شناختم و نه نام او را شنیده بودم بعد متوجه شدم که او چه شخصیت مهمی بوده است. **مسئولان شبکه العالم در تهران شما را هم تشویق کردند؟**

تشویق کتبی نبود، مبلغ یکپهزار دلار پاداش فرستادند تا مایان کارکنان دفتر توزیع شود. بچه‌های دفتر گفتند یکپهزار دلار زیاد است و مبلغ ۵۰۰ دلار قبول کردند، و بقیه را به تهران برگرداندند.

از سوی دیگر از تهران و مناطق دیگری با دفتر تماس گرفتند

سپس آن را به تهران مخابره کردم.

تلویزیون المنار وابسته به حزب الله هم این تصویر را نداشت؟

هیچ شبکه‌ای چنین تصویری را نداشت. قبل از اینکه شبکه العالم این تصویر را پخش کند، شبکه الجزیره از دوحه با خبرنگار خود در دمشق گفت و گوی زنده پخش کرد و این خبرنگار اعلام کرده بود که هیچ تصویری از این حادثه وجود ندارد، زیرا مقام‌های امنیتی سوریه به هیچ شبکه‌ای اجازه فیلم‌برداری نداده‌اند. اینجا لازم می‌دانم به این نکته اشاره کنم که مقام‌های امنیتی سوریه متوجه نشدند که شبکه العالم صحنه حادثه را تصویر برداری کرده و اگر می‌دانستم که تصویر برداری از صحنه این حادثه ممنوع است من هم از تصویر برداری خودداری می‌کردم. ولی بعد از ما خواستند که دوربین را خاموش کنیم ما هم دوربین را خاموش کردیم و به دفتر بازگشتیم.

لطفاً منطقتاً اقامت حاج عماد مغنیه و چگونگی انفجار را شرح دهید؟

آپارتمان محل سکونت عماد در یک مجموعه ساختمانی در شهرک کفر سوسه واقع شده است. این شهرک به شهرک اکباتان در تهران شباهت دارد. ساختمان‌های زیادی، ساختمان او را احاطه کرده، و در محوطه باز آن یک پارکینگ بزرگ عمومی وجود دارد. عماد هنگام خروج از آپارتمان تا رسیدن به پارکینگ ناچار بود کمی پیاده روی کند در مسیر راه آپارتمان تا پارکینگ خودروی بمب گذاری شده پارک شده بود. تروریست‌ها از چند ماه پیش در مقابل آپارتمان عماد مغنیه آپارتمانی کرایه کرده بودند و رفت و آمد او را زیر نظر داشتند. در آن شب سیاه هنگامی که او به خوردی خود نزدیک شد خودروی بمب گذاری شده را با کنترل از راه دور منفجر کردند و او را به شهادت رساندند.

پس از پخش تصویر حادثه دولت سوریه چه واکنشی به شما نشان داد؟

به شما بگویم که پس از پخش تصاویر حادثه از شبکه العالم بسیاری از نمایندگان خبرگزاری‌ها و شبکه‌های تلویزیونی خارجی در دمشق از سوی مسئولان اصلی خود توبیخ شدند، که چرا خبرنگار شبکه العالم موفق شد از صحنه حادثه تصویر برداری کند و شما نتوانستید این کار را انجام دهید. من اطلاع دارم که مدیر دفتر الجزیره و برخی مدیران دفاتر شبکه‌ها در دمشق توبیخ شدند. از سوی دیگر بسیاری از شبکه‌های بین المللی گزارش‌ها و تحلیل‌های خود را با استناد به تصاویر شبکه العالم پخش می‌کردند. شبکه‌های دیگری با دفتر العالم تماس گرفتند و آمادگی خود را برای خرید تصاویر صحنه حادثه با مبلغ کلان اعلام کردند. شما به آن‌ها چه جواب می‌دادید؟

من به آنها گفتم که تصاویر صحنه حادثه را به تهران مخابره کرده‌ام و برای خرید آن می‌توانید به دفتر مرکزی شبکه در تهران مراجعه کنید. شبکه الجزیره بیش از سایر شبکه‌ها اصرار داشت این تصاویر را بدون لگو تهیه کند و گمان کنم براساس توافق همکاری که میان الجزیره و العالم وجود دارد یک نسخه از فیلم حادثه به الجزیره داده شده است.

به این پرسش پاسخ ندادید که دولت سوریه چه واکنشی به شما نشان داد؟

پس از گذشت یک هفته، آقای طالب قاضی امین معاون پیشین وزیر اطلاع رسانی سوریه مرا احضار کرد، و با خشم و پرخاشش به من گفت که در این مدت از دست من به شدت کلافه شده، و از همه سو به او فشار وارد آورده‌اند. به طور مثال نمایندگان برخی شبکه‌های اطلاع رسانی خارجی به آقای قاضی امین گفته‌اند که مقام های امنیتی سوریه که در صحنه حضور داشتند به خبرنگار شبکه العالم اجازه دادند از این صحنه فیلم‌برداری کنند، و به ما اجازه چنین کاری را